

РЕШЕНИЕ

№ 20526

гр. София, 13.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 28.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **2469** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно- процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е на по жалба от фондация „Антикорупционен фонд“ с ЕИК[ЕИК], представлявана от директора Б. Х. С. срещу Решение №9/17.02.2025 година, издадено от главния секретар на Висшия съдебен съвет, в частта на постановения с него отказ по заявление с рег. №9/24.01.2025 г. Релевираното и аргументирано в жалбата основание за оспорване е за противоречие с материалноправните норми-чл.146, т.4 от АПК. Осъществяването му е аргументирано с доводи, че ответникът неправилно е приложил нормата на чл.37, ал.1, т.2 от ЗДОИ, тъй като в случая е налице, надделяващ обществен интерес за предоставяне на поисканата информация по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ. Предметът на информацията засягал изразходването на публични средства и чрез нея се целяло повишаване на прозрачността и отчетността на задължения по ЗДОИ субект. При наличието на надделяващ обществен интерес засегнатото лице въобще не следвало да бъде питано за даване на съгласие, а ако това е сторено, изричното му възражение или мълчанието му нямали правно значение. Винаги когато се разходвали публични средства

(включително и особено по европейски проекти) имало нужда от повишаване на отчетността.

В съдебно заседание пред Административен съд София- град, процесуалният представител на жалбоподателя- адв. Я. моли за уважаването на жалбата. Поддържа, че няма как предоставянето на информация за получавани от членове на ВСС възнаграждения във връзка с тяхната служба да бъде поставено под условието дали е налице тяхното съгласие или не. Това са лица на висши публични длъжности, за които съществува много висок стандарт на прозрачност на получените от тях доходи и имущественото им състояние, което трябва да декларират ежегодно.

Процесуалният представител на ответника- юрк. Т. моли за отхвърлянето на жалбата по съображения в писмени бележки, които депозира в хода на устните състезания. В тях са изложени не само нови съображения, които представляват недопустим опит за допълване на мотивите на вече издадения акт едва във фазата на съдебното му оспорване, но и някои от тях са взаимно изключващи се. От една страна се поддържа, че е осъществено основанието за постановяване на отказ за предоставяне на поисканата обществена информация по чл.37, ал.1, т.2 от ЗДОИ, поради липса на съгласие от засегнатите лица. От друга страна се твърди, че поисканата информация не засягала обществения живот в страната, не представлявала обществен интерес и не давала възможност на заявителя да си състави собствено мнение за дейността на ВСС. Твърдението, че с поисканата информация няма да се постигне повишаване на прозрачността и отчетността на ВСС, доколкото същата не касаела средства от бюджета на съдебната власт, пък е декларативно отричане на легалната дефиниция на презумпцията за надделяващ обществен интерес.

Административен съд-София град, II о., 23-ти състав, след като прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Фондация „Антикорупционен фонд“ (АКФ), представлявана от директора Б. С. е подала заявление за достъп до обществена информация, заведено с рег. № 9 от 24.01.2025 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС или Съвета). Със заявлението е поискано предоставяне на информация за участие в проектите, изпълнявани от ВСС от 2017 г. насам, на всеки от членовете на действащия в момента (от 03.10.2017 г.) състав на Съвета (включително и вече освободилите съответните длъжности). Конкретизирано е, че се иска информацията да съдържа наименованието на изпълнявания проект, членове на действащия ВСС, ангажирани в изпълнението му и размер на полученото/получаваното възнаграждение в изпълнението на проекта (ако такова е предвидено). Заявената е и преследваната цел-повишаване на прозрачността и отчетността в работата на

Съвета като субект по чл.3, ал.1 от ЗДОИ и повишаване информираността на обществеността по въпроси, по които има засилен обществен интерес.

От доказателствата по преписката се установява, че ответникът е приел, че поисканата информация касае трети лица по смисъла на чл.31, ал.2 от ЗДОИ, поради което е поискано тяхното съгласие. В определения срок, съгласие са дали петима от членовете на Съвета, за които е предоставена поисканата информация. По отношение на останалите членове на Съвета по същество е постановен отказ, без да е посочено приложеното материалноправно основание.

При така приетото за установено от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи: Преценката за допустимост на жалбата е осъществена от съда с постановеното по делото определение от 02.04.2025 година за насрочването му в открито с.з. и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган. Компетентността на органа- главния секретар на ВСС произтича от чл.28, ал.2 от ЗДОИ и чл.25 от Вътрешните правила за достъп до обществена информация във Висшия съдебен съвет, приети с решение на Пленума на ВСС по протокол №16/23.09.21 г.

В нарушение на установената форма обаче не е посочено приложеното от органа материалноправно основание за оспорения частичен отказ. Нарушението е несъществено, тъй като от проведената процедура и изложените съображения за предоставения частичен достъп до поисканата информация (който е извън предмета на делото) несъмнено е видно, че органът по същество е приложил разпоредбата на чл.37, ал.1, т.2 от ЗДОИ, която предвижда че е налице основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация, когато достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес.

Оспореният отказ е постановен при осъществяване на отменителното основание по чл.146, т.4 от АПК-противоречие с материалноправните норми:

Достъпът до обществена информация е субективно право, предоставено на физическите и юридическите лица от Конституцията - чл. 41, ал. 1 и 2, във вр. с чл. 4, ал. 1 и 3 ЗДОИ. Конституционният законодател е този, който с оглед на значението на правото на достъп до информация за съществуването на конституционно установения ред, е формулирал същото като право на всеки. Понятието „всеки“ в чл. 41, ал. 1 от Конституцията, казва Конституционният съд

в своето решение № 7 от 4.06.1996 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 1/1996 г., „очевидно поставя правото да се търси, получава и разпространява информация в общия контекст на комуникационните права“, т.е. на свободата на словото, което „представлява един от фундаменталните принципи, върху които се гради всяко демократично общество, и едно от основните условия за неговия напредък и за развитието на всеки човек“. Правото на всеки на достъп до информация е част от „цялостната конституционна защита на различните аспекти на процеса на свободна комуникация“. Именно поради тази същност на правото на достъп до информация Конституционният съд изрично подчертава изключителната важност „на това да се даде възможност релевантната за управлението на обществените процеси информация да бъде достояние на всеки, който иска да я получи“.

Съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Според чл.9, ал.1 ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна - официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10), а служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11). Достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, и до друга официална информация в случаите, когато това е предвидено със закон или по решение на органа, който я е създал, се осигурява чрез обнародването им (чл.12, ал.1 и ал.2), а достъпът до официална информация извън случаите по ал.1 и 2 е свободен и се осъществява по реда на този закон. Според чл.13 ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация също е свободен и се осъществява по реда на този закон, при спазване на ограниченията по ал.2 и отчитане на хипотезите по ал.4 – случаите на надделяващ обществен интерес.

Исканата в случая информация е свързана с участието в проектите, изпълнявани от ВСС от 2017 г. насам, на всеки от ангажираните в изпълнението им членовете и размера на полученото/получаваното възнаграждение в изпълнението на проекта (ако такова е предвидено). Тя разкрива белезите на служебна обществена информация. Настоящият съдебен състав споделя категоричното убеждение, че възнаграждението на лицата, заемащи публични длъжности не може да е скрито от обществото. Това е стандарт, свързан с прозрачността при изразходването на

публични средства, от една страна, а от друга исканата информация позволява да се прецени ефикасността и ефективността при функционирането на публичните органи и повишава отчетността им пред обществото. Лишено от логика, а и невярно е твърдението в писмената защита на ответника, че с поисканата информация не би се стигнало до повишаване прозрачността и отчетността на субектите по чл.3 от ЗДОИ, доколкото същата не касаела средства от бюджета на съдебната власт. Чрез публичните средства се осигуряват и финансират публични блага, без значение дали източникът им бюджетът на съдебната власт, средства от Европейския съюз или средства по други международни програми и договори. Всъщност във втората хипотеза прозрачността при изразходването на средствата и с още по-голяма стойност и значение в контекста на обществения дебат за ефективността при упражняване на правомощията на ВСС, изразяващи се в осигуряването и отстояването на независимостта на съдебната власт, определянето на състава и организацията на работата на съдилищата, прокуратурите и следствените органи и обезпечаването финансово и технически на тяхната дейност, без да се намесва в нейното осъществяване - чл.16, ал.1 от ЗСВ. Поисканата информация не се отнася към интимната сфера на членовете на Съвета, а е такава, която се прави публично достояние по силата на закона. Точно поради това размерът на полученото/получаваното възнаграждение от членове на ВСС в изпълнението на проекти не може да остане скрит за обществото. Касае се за лица, заемащи висши държавни длъжности, чието имущество подлежи на публично ежегодно деклариране . В съответствие със задължителното тълкуване на чл. 39, 40 и 41 от Конституцията, обективизирано в Решение № 7/1996 г. по к. д. № 1/1996 г. и мотивите на КС, действително т.нар. „комуникационни права“ не са абсолютни. Конституцията защитава и други ценности, респ. права и интереси, чието реализиране може да ги постави в конкуренция с тези права, но ограничаването на комуникационните е оправдано само при прецизно очертаване на рамките на тези ограничения. В случая липсва оправдано ограничение за предоставянето на поисканата информация. В тази насока е и установената § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ легална дефиниция за „надделяващ обществен интерес“. Той е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. Именно тази хипотеза е осъществена- с исканата информация се цели, а и обективно може да се повиши прозрачността и отчетността на задължения субект. Съгласие от засегнатите лица не следва да се търси, съответно евентуалното им несъгласие е непротивопоставимо на надделяващия обществен интерес.

Следователно предоставянето на отказаната с оспореното решение информация е дължимо.

Съдът като съобрази изминалото време от подаването на заявлението, вида и обема на дължимата информация, намира, че определянето на 10-дневен срок за предоставянето ѝ е оправдан и разумен.

С решението разноси не се възлагат (чл.172а, т.7 от АПК), поради липса на искане (чл.81 от ГПК, вр. чл.144 от АПК) от правоимащата съгласно чл.143, ал.1 от АПК страна - жалбоподателя по делото.

Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.174 от АПК
Административен съд София-град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение №9/17.02.2025 година, издадено от главния секретар на Висшия съдебен съвет, в частта на постановления с него отказ по заявление с рег. №9/24.01.2025 г.

ВРЪЩА делото като преписка на главния секретар на Висшия съдебен съвет за ново произнасяне
В 10-ДНЕВЕН СРОК, при спазване на указанията, дадени в мотивите към съдебното решение.

Решението е окончателно и не може да бъде обжалвано (чл.40, ал.3 от ЗДОИ).

СЪДИЯ: